

Hirundo

ORNITOLOOGIASEKTSIOONI TEATED

Tartu

Märts 1988

SAATEKS

Palju aastaid puudus Eesti Looduseuurijate Seltsi ornitoloogiasektsiooni juhatusel võimalus enam-vähem korrapärase info saatmiseks loodusevaatlejatele. Side usaldusmeestega oli põhiliselt ühesuunaline - vaatlejatelt laekus pidevalt mitmesugust andmestikku, sektsiooni juhatuselt aga läks välja üksnes juhendeid, vaatluskaustu, üleskutseid. Muidugi ilmus trükist aeg-ajalt mitmesuguseid vaatlejate andmete põhjal koostatud artikleid, kuid need läksid trükistena müügivõrku ja loodusevaatlejad said neid kauplustest vaid juhuslikult osta. Sari "Abiks loodusevaatlejale" ei saa olla operatiivse info vahendajaks, pealegi on see sari kogu seltsi, mitte üksnes ornitoloogiasektsiooni väljaanne.

Esimeseks katseks luua tagasiside vaatlejatega oli allakirjutanu poolt koostatud ülevaade valge-toonekure loendustest Eestis ajavahemikul 1954-1961 (ringkiri nr.1), mis trükiti ja saadeti välja 1962.a. Järgmine ülevaade käsitles valge-toonekure loendust 1966.a. (trükiti ja saadeti vaatlejatele välja 1967.a.). 1967.a. alates hakati vaatlejaile saatma korrapäraselt igal aastal veelindude tali-loenduste kokkuvõtteid. Kõik need ringkirjad sisaldasid infot ainult ühe teema kohta.

Muutus tuli uute paljundusseadmetega. 1983.a. sai sektsiooni juhatus koostada ja paljundada esimese sisutihedama

infolehe nr. 1. Nüüd on neid saanud 10, lisaks veel iga-aastased veelindude taliloenduste kokkuvõtted ning 3 ülevaadet IPA-meetodil toimuvatest linnuloendustest. Oleme aga pidanud kogema, et kaugeltki mitte kõik meie aktiivsemad loodusevaatlejad ei võtnud omaks ideed anda jooksvalt materjali uute infolehtede koostamiseks.

Käesoleva väljaandega alustab sektsiooni juhatus koos aktivistidega uut etappi koostöös harrastusornitoloogidega. Viimastelt ootame nii jooksvat infot kui ka avaldamiseks lühiteateid ja pikemaidki (kuni 4 lk.) kirjutisi. See langeb ühte Eesti ornitoloogia uue suurteose "Eesti linnud" koostamisega, mille autoreiks on 38 ameti- ja harrastusornitooloogi. Olemasolevate materjalide esialgsel läbivaatuseel selgus, et autorite käsutuses on paljude liikide kohta väga vähe andmeid lindude mõõtmete, kaalu, munade mõõtmete ja kaalu kohta. Paljudel juhtudel on meil selguseta öösel aktiivsete lindude levik (näiteks väikehuik, hüüp, hüüpel, kakud), aga ka jäälinnu jt. siniraaliste levik ja sagedus on vaieldav (muidugi ka aastati muutuv). Lühidalt - uus "Eesti linnustik" kipub mõnegi liigi osas jääma puudulikuks. Olukorda parandada saavad üle Eesti elutsevad ja lindude elu jälgivad harrastusornitoloogid. See peab nüüd toimuma kahe-kolme aastaga, et andmed jõuaksid veel uude "Eesti linnustikku".

Käesolevaga ilmuma hakkava sõnumitooja ühiskondlikel tegevusil-toimetajail näib jätkuvat haaret ja entusiasmi selle suure töö korrapäraseks läbiviimiseks. Kordaminek sõltub aga suurel määral sellest, kui palju ning kiiresti laekub kaastööd vaatlejailt. Igaühe tähelepanekud huvitavad peale ametiornitoloogide kõiki teisiigi vaatlejaid.

Paneme suuri lootusi nüüdsest algavale kiirele infovahetusele. Jõudu ja jaksu selleks!

Heinrich Veromann
ornitoloogiasektsiooni esimees,
bioloogiakandidaat